

Kúria tájékoztatója

a Kfv.VI.37.786/2018. számú ügyről¹

A Kúria kiemelte, hogy a Kbt. elismeri az „in-house” beszerzéseket, azaz meghatározott feltételek esetén lehetőséget biztosít arra, hogy a közbeszerzési eljárás lefolytatására egyébként kötelezett szervezet a kizárólagos tulajdonában álló gazdasági társasággal közbeszerzési eljárás lefolytatása nélkül kössön szerződést. Amennyiben azonban ez a Kbt. szabályozása, illetve a cégre vonatkozó előírások folytán nem valósítható meg, és az ajánlatkérő meg a gazdasági társaság között átfedés van, összeférhetlenség áll fenn, akkor az a gazdasági társaság az alapító által kiírt közbeszerzési eljárásban nem vehet részt. Ellenkező esetben sérülne a verseny tisztasága, hiszen ez a vállalkozás jóval előnyösebb helyzetből indulhatna, mint a versenytársai.

A Közbeszerzési Döntőbizottság határozatában megállapította, hogy a felperes megsértette a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény (a továbbiakban: Kbt.) 25. § (1) bekezdését, ezért vele szemben 3.000.000.- forint bírságot szabott ki. Indokolása szerint a felperesi önkormányzat a közbeszerzési eljárás megindításakor egy olyan egyszemélyes gazdasági társaságot is felhívott ajánlattételre, amelynek egyedüli tagja maga a felperes. A közbeszerzési eljárás nyertese ez az egyszemélyes Kft. lett, a szerződés a felperes és az egyszemélyes gazdasági társaság között létre is jött. A felperes keresete alapján az elsőfokú bíróság ítéletével az alperes határozatát megváltoztatta, a Kbt. 25. § (1) bekezdésének megsértését megállapító és a bírságot kiszabó rendelkezést mellőzte. Indokolása szerint az összeférhetlenség megállapításához nem elegendő, ha valamely helyzet csupán magában hordozza a verseny tisztasága vagy az egyenlő bánásmód sérelmének lehetőségét, a jogsértés megállapításához vizsgálendő, hogy volt-e olyan konkrét, a Kbt.-ben körülírt tevékenység, amely ténylegesen is megvalósította az összeférhetlenséget. Megjegyezte, hogy az alperesi logika elfogadása azzal járna, hogy minden olyan közbeszerzési eljárást jogsértőnek kellene tekinteni, ahol az adott ajánlatkérő által alapított, tulajdonolt egyszemélyű gazdasági társaság indult vagy lett nyertes ajánlattevő a közbeszerzési eljárásban. Az alperes fellebbezése folytán eljárta Kúria ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és a felperes keresetét elutasította. Indokolása szerint valóban vizsgálni kell a jogsértés megállapításához azt, hogy volt-e konkrét, a Kbt.-ben előírt olyan cselekmény, amely összeférhetlenségi helyzetet teremtett. Jelen esetben az összeférhetlenség az által alakulhatott ki, hogy a felperes ajánlattételre hívta fel a Kft.-t. A felperes ez által egyfelől ajánlatkérő volt, akinek a közbeszerzési tervében szerepelt is az érintett közbeszerzési eljárás, másfelől mint a Kft. egyedüli tagja az ajánlattevői oldalon is megjelent. Szó nincs tehát arról, hogy csupán egy összeférhetlenségi veszélyhelyzet lehetősége állt volna fenn, a Kft. ajánlattételre való felhívásával, mint konkrét jogsértő magatartással jöhetett létre az összeférhetlenség. Hangsúlyozta, hogy mivel a felperes képviselő-testülete mindkét minőségében közreműködött, ezért nem képzelhető el az a helyzet, hogy amikor a képviselő-testület ajánlatkérői minőségben végzett cselekményeket, akkor nem volt tudomása például a Kft. - általa elfogadott - éves üzleti tervéről vagy a társaság döntéseiről, nem ismerte a cég pénzügyi, vagyoni viszonyait, szerződéses kötelezettségeit, kapacitását, amikor pedig ajánlattevőként végezte a cselekményeket, akkor ismeretlen volt számára a közbeszerzési terv, az abban meghatározott becsült érték, a rendelkezésre álló fedezet mértéke. Az ajánlatkérői és az ajánlattevői információk összemósódtak, amely tény a rendelkezésre álló dokumentumokból megállapítható, további bizonyításra nem szorul.

Budapest, 2019. május 20.

¹ Forrás: https://kuria-birosag.hu/hu/kollegiumok-hirei?tid_1=All&tid=49&body_value=&page=4